

Sortiment biologische laanbomen en sierheesters onder het vergrootglas

PPO-onderzoek naar gezonde en geschikte bio-soorten voor particulier én openbaar groen

In tegenstelling tot de traditionele boomkwekerijgewassen is binnen de Nederlandse boomkwekerijsector de markt voor biologische boomkwekerijproducten nog steeds uiterst bescheiden. Telers horen vaak van afnemers dat het nog beperkte assortiment dat biologisch leverbaar is hiermee te maken heeft. Deels wordt dat veroorzaakt door een stuk onbekendheid en deels omdat zeker niet alle soorten geschikt zijn vanwege ziektegevoeligheid. Om daar verandering in te brengen heeft Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) - op verzoek van de Productwerkgroep Bomen van Bioconnect - binnen de gewasgroepen laanbomen en sierheesters onderzoek gedaan naar gezonde soorten die qua ziektegevoeligheid wel in aanmerking komen om biologisch gekweekt te worden. De resultaten zijn gebundeld in het rapport *Verbreiding assortiment biologische boomkwekerij*.

Auteur: Ruud Jacobss

De afzet voor biologische producten leunt momenteel vooral op de particuliere consumentenmarkt, maar volgens PPO is ook de markt voor het openbaar en institutioneel groen groeiende. Mede daarom is er binnen de boomkwekerijsector grote behoefte aan kennis over gezonde soorten laanbomen en sierheesters. Naar aanleiding van deze informatiebehoefte heeft Margareth Hop, sortimentsonderzoeker bij PPO, samen met assistent-onderzoeker Jan van Leijden gedurende zes weken een uitgebreid literatuuronderzoek uitgevoerd. Hop: “Dit onderzoek is uitgevoerd

voor Bioconnect, het innovatienetwerk voor biologische agroketens van LNV. Wij hebben zelf geen nieuw praktijkonderzoek gedaan. De lijst is voornamelijk tot stand gekomen na literatuuronderzoek in verschillende bronnen. Verder is ook informatie gebruikt uit eigen opgedane ervaringen in proeven van PPO. Het rapport dat er nu ligt is een eerste inventarisatie en de lijst is dan ook zeker niet volledig.” Volgens de onderzoekers omvat de lijst de gezondste rassen die op dit moment vanwege hun resistentie tegen ziektes en plagen, geschikt zijn voor de biologische teelt.

“En omdat ze zo gezond zijn, zijn deze soorten daarmee ook zeer geschikt voor gangbare telers”, aldus Hop.

Onderzoek

Als een van de uitgangspunten van het onderzoek gold dat de opgenomen soorten zowel op de particuliere als op de openbaargroenmarkt de klanten en afnemers aan moeten spreken. Ook mogen de soorten niet te onbekend zijn. Volgens Hop is het nog onzeker of er een vervolg op dit onderzoek en deze lijst komt. “Maar als mensen

Sortiment

met dit rapport nu gaan werken, ontstaat er wellicht behoefte aan een uitbreiding van het onderzoek. Deels zijn de dingen die in deze lijst staan wel al bekend, maar dat geldt zeker niet voor alles. Er staat zeker ook informatie in die niet zo bekend is.”

Voor het rapport hebben beide onderzoekers enkele tientallen binnen- en buitenlandse literatuurbronnen geraadpleegd en nagespeurd. Zo ook een reeds 15 jaar oude publicatie van de hand van Rob de Bree, zijnde een inventarisatie onder kwekers over welke planten door hun gezondheid positief opvallen. Hop: “Deels zal die informatie zeker wel bekend zijn, maar niet iedereen zal dat altijd paraat hebben. En er is nu eenmaal geen handig handboek over resistenties, waarin je als teler dan weer snel het een en ander nog altijd weer eens even kunt nalezen. Wil je hierover iets meer te weten komen, dan moet je echt graven, ook in wetenschappelijke artikelen, om het boven water te halen.”

Databank

Wordt het daarmee dan niet tijd voor een grote centrale databank die vol gestopt wordt met alle mogelijke relevante informatie? Hop: “Natuurlijk, maar van wie komen hiervoor de centen? Er is zeker wel al veel informatie beschikbaar, maar

er moet ook een organisatie achter zitten die alles financieel ondersteunt. Deels is die informatie nu ook al op internet - www.plantscope.nl - beschikbaar. Hierin staan gegevens over alle sierplanten die in Nederland in de handel zijn. En soms staat er ook informatie bij over ziektegevoeligheid, maar die informatie is nog zeer beperkt. Als er geld beschikbaar is, zou deze database een goede plek zijn om gegevens over ziektegevoeligheid te registreren. Technisch gezien kan het allemaal en je hoeft het wiel ook niet meer opnieuw uit te vinden. Het is meer de vraag wie gaat het allemaal organiseren en betalen.”

Publiciteit

De onderzoeksresultaten en de bijbehorende lijst van laanbomen, sierheesters en coniferen is afgelopen zomer in eerste instantie verstrekt aan de groep biologische telers die het onderzoek hadden aangevraagd. Hop: “Nu komt er langzaam meer publiciteit. Het loopt weliswaar nog niet storm, maar ik krijg wel al geregeld mailtjes van kwekers waarin ze aangeven dat ze zelf goeie ervaringen met bepaalde soorten hebben. Het leeft wel onder de kwekers.”

Het volledige rapport met de complete soortenlijst is te vinden op de website: <http://ledopot.wur.nl/143508>

Margareth Hop

Gewas	Toepassing	Ziekte of plaag	Kenmerken
Aesculus pavia (+ cultivars)	O,p	kastanjemineermot	Grote struik, roodbloeiend
Aesculus x mutabilis (+ 'Induta')	O,p	kastanjemineermot	Rijkbloeiende struik
Aesculus x neglecta 'Autumn Fire'	O	kastanjemineermot	Kleine boom
Crataegus succulenta 'Jubilee'	O,p	bacterievuur	Kleine boom, bolvormige kroon
Malus 'Adirondack'	O,p	schurft	Opgaande heester tot 3,5 m
Malus baccata var. jackii	O,p	schurft	
Malus 'Bob White'	O,p	schurft	
Malus 'Centennial'	O,p	schurft	
Malus 'Courtarrow' Coccinella	O,p	wolluis	
Malus 'Dolgo'	O,p	schurft	
Malus 'Golden Gem'	O,p	schurft	
Malus 'Golden Hornet'	O,p	schurft	Opgaande kleine boom, oranjegele vrucht
Malus halliana	O,p	schurft	
Malus 'Makamik'	O,p	schurft	Kleine boom, paarsrode vrucht
Malus 'Rosseau'	O,p	schurft	
Malus toringo var. sargentii + cv's	O,p	schurft	Struik of boompje
Malus tschonoskii	O,p	schurft	Opgaande boom
Malus 'White Angel'	O,p	schurft	
Malus xrobusta	O,p	schurft	
Populus nigra 'Brandaris'	O	bacteriekanker	Mannelijke boom, smalle kroon
Populus nigra 'Schoorlham'	O	bacteriekanker	
Quercus ilex	O	meeldauw	Steeneik, aan de kust winterhard.
Quercus palustris	O	meeldauw	Moerasedik
Quercus rubra	O	meeldauw	Amerikaanse eik
Laanbomen: Uit de lijst 'Verbreiding assortiment biologische boomkwekerij' is dit een selectie van volledig resistente of ongevoelige laanbomen.			

B&C
Boort & Co
 Boomverwijder
 Bomenbollen/Planten/Verdel/Qualiteits/Planten

Toppers voor stedelijk en landschappelijk groen

B&C

Duurzaamheid in sortiment en toepassing

- Kan in stad en land
- Sierlijke boom met veel sierwaarde

Liquidambar styraciflua 'Worplesdon'

Liquidambar styraciflua 'Worplesdon'

- Amberboom
- Goede doorgaande herfst, takken en bast wit met zwart bast
- Bladeren vijf gevuld, glimmend donkergroen
- Intense diep paarsrode tot oranjegele herfstkleuren

Format: 8-15 m

- Kroonvorm: piramidale
- Kan in verharding
- Gezonde, verterharde boom, vrijwel geen last van ziekten en plagen
- De beste cultivar

- Amberboom
- Gezonde boom
- Takken en bast met kalk soet
- Bladeren handvormig, glimmend groen
- Herfstkleuren oranje tot dieppurper

Format: 8-15 m

- Kroonvorm: piramidale tot ovaal
- Kan in verharding
- Gezonde boom, vrijwel geen last van ziekten en plagen

- Tabernboom
- Middelgrote boom met een zuiver groene groeigeg
- Opaalwit gevormde 4-lobbige bladeren, heldergroen
- Bruijge herfstkleur

Format: 8-15 m

- Kroonvorm: zuiveromig
- Kan in verharding
- Geef nauwelijks bloemen (in tegenstelling tot de soort)

Liriodendron tulipifera 'Fastigiatum'

Landbouw

Landbouw

[illegible]

GIETRAND

- Voorkomt waterverlies
- Snel water geven

ITS - International Tree Service bv
Amersfoortseweg 205
3888 NM Nieuw Milligen (Apeldoorn)

Telefoon: 0577-456561
Fax: 0577-456532
GSM: 06-53491303
E-mail: its@poelbosbouw.nl

Gewas	Toepassing	Ziekte of plaag	Kenmerken
Berberis buxifolia 'Nana'	O,p	Meeldauw (het Wit)	dwerg
Berberis frikartii 'Amstelveen'	O,p	Meeldauw (het Wit)	Wintergroen, tot 0,9 m hoog
Berberis frikartii 'Telstar'	O,p	Meeldauw (het Wit)	Wintergroen, compact
Berberis interposita 'Wallichs Purple'	O,p	Meeldauw (het Wit)	Groen, twijgen donkerrood
Berberis stenophylla 'Irwinii'	O,p	Meeldauw (het Wit)	Blauwgroen blad, oranje bloem
Berberis stenophylla	O,p	Meeldauw (het Wit)	breed
Berberis thunbergii 'Atropurpurea Nana'	O,p	Meeldauw (het Wit)	Bruinrode dwerg
Berberis thunbergii 'Dart's Red Lady'	O,p	Meeldauw (het Wit)	Purperbruin, laag en dicht
Berberis thunbergii 'Green Ornament'	O,p	Meeldauw (het Wit)	
Berberis thunbergii 'Harlequin'	O,p	Meeldauw (het Wit)	
Berberis thunbergii 'Kelleriis'	O,p	Meeldauw (het Wit)	
Berberis thunbergii 'Kobold'	O,p	Meeldauw (het Wit)	
Berberis thunbergii 'Rose Glow'	O,p	Meeldauw (het Wit)	Blad roze-rood-wit gevlekt
Berberis thunbergii 'Silver Beauty'	O,p	Meeldauw (het Wit)	
Berberis verruculosa	O,p	Meeldauw (het Wit)	Dichte struik, gele bloem
Berberis xhybrido-gagnepainii 'Chenaultii'	O,p	Meeldauw (het Wit)	
Hydrangea arborescens (+ cultivars)	O,p	Witziekte (Microsphaera polonica)	
Hydrangea aspera (+ cultivars)	O,p	Witziekte (Microsphaera polonica)	
Hydrangea involucrata (+ cultivars)	O,p	Witziekte (Microsphaera polonica)	
Hypericum x inodorum 'Arcadia'	O,p	Roest	Middelhoog, grote bruinrode bes
Potentilla fruticosa 'Blink' Princess	O,p	Meeldauw	
Potentilla fruticosa 'Living Daylight'	O,p	meeldauw	lichtgeel
Potentilla fruticosa 'Lovely Pink'	O,p	Meeldauw	
Potentilla fruticosa 'Red Ace'	O,p	Meeldauw	Oranje bloeiend
Potentilla fruticosa 'Yellow Giant'	O,p	spint	
Prunus laurocerasus 'Cherry Brandy'	O,p	Meeldauw	Breed opgaand tot 1,25 m
Prunus laurocerasus 'Herbergii'	O,p	Meeldauw	Stijf opgaand
Prunus laurocerasus 'Mano'	O,p	Meeldauw	Laag en compact, voor droge grond
Prunus laurocerasus 'Mount Vernon'	O,p	Meeldauw	Langzaamgroeiend, laag en breed
Prunus laurocerasus 'Otto Luyken'	O,p	Meeldauw	Compact breed opgaand
Prunus laurocerasus 'Reynvaanii'	O,p	Meeldauw	Vrij smal opgaand
Prunus laurocerasus 'Van Nes'	O,p	Meeldauw	Compact, tot 1,25 m hoog
Prunus laurocerasus 'Zabeliana'	O,p	Meeldauw	platgroeiend
Prunus lusitanica en cultivars	O,p	Meeldauw	Voor beschutte locaties
Pyracantha 'Firelight'	O,p	bacterievuur	Compact, oranje bes
Salix babylonica 'Crispa'	O,p	roest	Hoge struik, spiraalvormig blad
Salix babylonica 'Tortuosa'	O,p	roest	kronkelwilg
Salix elaeagnos 'Angustifolia'	O,p	roest	Smal ingerold blad
Salix purpurea 'Nana'	O,p	roest	Tot 60 cm hoog, bossig
Salix purpurea 'Pendula'	O,p	roest	Kruipt over de grond
Spiraea betulifolia	O,p	Meeldauw	compact
Spiraea cinerea 'Grefsheim'	O,p	Meeldauw	Flinke struik met overhangende twijgen
Spiraea japonica 'Firelight'	O,p	Meeldauw	
Spiraea nipponica 'Snowmound'	O,p	Meeldauw	Dichte brede struik, witte bloem
Spiraea prunifolia	O,p	Meeldauw	Sierlijke open struik
Spiraea vanhouttei	O,p	Meeldauw	Heester tot 1,75 m
Spiraea vanhouttei 'Goldfountain'	O,p	Meeldauw	

Sierheesters: Uit de lijst 'Verbreding assortiment biologische boomkwekerij' is dit een selectie van volledig resistente of ongevoelige sierheesters.

Kenmerken: Bijzonderheden aan deze soort of cultivar.